

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Működés szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
:: :: detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1915.

XLIV. évfolyam, 79. szám.

Csütörtök, április 8.

Nagy harcaink az oroszokkal. A Kárpátokban megállítottuk a nagy orosz offenzívát.

Budapest, április 7. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

A kárpáti arcvonalon tovább folynak a harcok.

A Laborc-völgytől keletre fekvő magaslatokon foglyul ejtett oroszok száma további 930 emberrel növekedett. Ezen harcoknál két ágyut és hét gépfegyvert, továbbá nagymennyiségű hadiszert, közte ötezernél több fegyvert zsákmányoltunk.

Délkelet-Galiciában csak helyenkinti tűzérési harc volt.

Nyugat-Galiciában és Orosz-Lengyelországban nincs változás.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Budapest, április 7. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: A sajtóhadiszállásról közlik:

Március közepén a Kárpátokban megkezdett **nagy orosz offenzívát az oroszok rettenetes veszteségei mellett feltartóztattuk.** Makacs küzdelmük nem járt azzal az eredménnyel, amelyet reméltek.

Uzsoktól kezdve a Kárpátok keleti része birtokunkban van.

Uzsoktól nyugatra az oroszok erős ellentállásunkra találtak.

A Laborc völgyében a Dukla szoros vidékén megkísérelt **áttöréseik súlyos veszteségeikkel meghiusultak.**

A Laborc-völgytől keletre megindult ellentámadásunk az oroszokat nemcsak megállította, hanem jelentős sikereket is értünk el, amit bizonyít a zsákmányolt ágyuk, municiók, gépfegyverek s a foglyok nagy száma.

Budapest, április 7. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, április 7. A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszíntérről:

Orosz területre, Andrzejewo felé való előretörés alkalmával harminc kilométernyire Memeltől délkeletre lovasságunk megsemmisített egy orosz zászlóaljot, amelyből egy parancsnokot, hat tisztet és háromszázhatvan főnyi legénységet elfogtunk, százhusz embert megöltünk és százötvenet súlyosan megsebesítettünk.

Egy másik orosz zászlóaljot, amely az ellenségnek segítségére sietett, visszavertük. Mi hat halottat veszítettünk.

Kalvarjától keletre és délre, valamint Augusztowtól keletre fekvő állásaink ellen intézett orosz támadásokat visszavertük.

Egyébként az arcvonalon semmi lényeges nem történt.

A déli hadszíntérről.

Budapest, április 7. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

A déli hadszíntéren Orsova nyílt városnak április 6-án történt újabb lövését Belgrád rövid ideig tartó bombázásával viszonyítottuk.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A nyugati világcsonka.

Budapest, április 7. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, április 7. A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről:

Az általunk tegnapelőtt megszállott Drie-Grachteni majorokat, amelyeket az ellenség a legnehezebb tűzérési és aknavető tüzéssel összelövöldözött, tegnap este ez okból feladtuk.

Az Argonneokban egy támadás vadászaink tüzeben összeomlott.

Verduntól északra egy francia előretörés csak előállításainkig jutott.

Verduntól keletre és délkeletre az ellenséges támadások egész sora rendkívül súlyos veszteségek mellett meghiusult.

A combresi magaslaton tüzésünk megsemmisített két francia zászlóaljot.

Ailly mellett csapataink ellentámadást intéztek és az ellenséget régi állásaiba visszavetették.

Apremontnál sem ért el az ellenség semmi sikert. Égügy teljesen meghiusultak más francia támadások Filrey

mellett is. Az arcvonalunk előtti térséget nagyszámu halott borítja, amelynek sokaságát még növeli, hogy a franciák saját lövészárkaikban elesetteket is állásaik arcvonalá elé dobják.

Bois de Prétre nyugati szélén egyik zászlóaljunk szuronyharcban visszavetette a tizenharmadik francia ezred jelentékeny erőt.

Hartmanns-Weilerkopfon tegnap délután óta erős hóvihar dacára a harc folyik.

A tengeren.

Budapest, április 7. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, április 7. A német admirális jelenté:

Az „U. 29“. tengeralattjáró legutóbbi útjáról eddig nem tért vissza. Az angol admirálisától származó március 26-iki hírszerint a tengeralattjáró **egész legénységével elsüllyedt, ennél fogva elveszettnek kell tekinteni.** B e h n k e.

HIREK.

Telléry Gyula.

Torontáli származásu ujságíró jubileuma a Tátra alján.

A Szepesség első magyar lapja, a Szepesi Lapok nemrégiben ülte fennállásának harminc éves jubileumát s ugyanakkor ünnepelte a Szepesség társadalma a torontáli származásu Telléry Gyulát, a lap felelős szerkesztőjét, aki husz éves hirlapírói és szerkesztői munkásságra tekinthet vissza. Szepesvármegye közönsége, Igló városa, Párvy Sándor dr. szepesi püspök, Wieland Aladár báró főispán, Neogrady Lajos dr. alispán és valamennyi felvidéki notabilitás megragadta az alkalmat, hogy a Szepesi Lapoknak és szerkesztőjének munkásságát elismerje.

Huszonöt évvel ezelőtt került el vármegyénkbeli Telléry Gyula, aki módosi születésű s akit ma is szoros rokoni kötelek fűznek Torontálhoz. A hosszú idő nem lazította meg benne a szülőföld iránti nagy szeretetet, sőt ebben a nemes érzésben őt még jobban megerősítette. Nagy stációi voltak ennek a huszonöt esztendőnek, mindegyik forduló egy-egy határköve a férfi értékes munkásságának.

Husz esztendősi írói pályájának legnagyobb része a Szepességhez szögelte Telléry Gyulát, aki nemcsak megismerte, de meg is becsülte a minden jóért és nemesért egyaránt lelkesedő munkás Zipsereket.

Ezeknek méltatására és mindnyájunk büszkesége: a mi szépséges Tátránk kultuszának az ápolására odaadta a szívét, lelkét s nem mulasztott el egyetlen alkalmat sem, hogy működésével Szepesvármegye és Igló város közjavát ne szolgálja.

Nekünk akik vele együtt egy cél szolgálatában állunk, akik minden erőnkkel, éppen úgy, mint ő, csak a magyar kultúra javáért dolgozunk s akik tollal a kezünkben még a legbékésebb időkben is küzdelmes harcot folytatunk nemzetünk anyai ellenségével, különös örömeinkre és szinte elégtételül szolgál, amikor az ő megérdemelt s országosnak mondható ünneplésében azt látjuk, hogy megbecsülik még a toll emberét is s örökös harcunkban az olómbetűk katonáinak is kijár az az elismerés, ami a hazájáért küzdő katonát megilleti.

Az ország irodalmi köreinek, a Felvidéki Magyar Írók és Hirlapírók szövetségének, melynek Telléry alapítója és ügyvezető főtákará, Szepesvármegye és Igló városának s a felvidék valamennyi notabilitásának üdvözlése után szívesen küldjük mi is legjobb kollegiális üdvözlésünket Telléry Gyulának, az ő husz esztendősi hirlapírói jubileuma s lapjának, a Szepesi Lapoknak 30 éves fennállása alkalmából.

— **Kitüntetés.** A király Vogel Tibor m. kir. honvédszázadosnak az ellenség szemben tanúsított vitéz magatartásáért a hadi-ékitményes III. oszt. katonai érdemkeresztet adományozta. Vogel Tibor hosszabb ideig Nagybeeskerekben is állomásozott s szoros családi kötelek is fűzik ide s így kitüntetését nálunk széles körben bizonyára örömmel fogadják.

— **Árvaházi gyűlés.** Az árvaházegylet választmánya hétfőn tartott ülést Franz J. L. kereskedelmi tanácsos elnöke mellett. Jelen voltak: dr. Annau Ernő, Baaden Károly, Grandjean Ede, Harzer József, Vudý György, Weiserschan Mihály és Szegfű Sándor titkár. Titkár felolvasta az elnökségnek 1914. évről szóló jelentését. Eszerint az árvaházban 40 gyermek van gondozásban. A világháború érezte és érezteti az árvaházal is hatását. Két fiu mestere bevonulván, a fiuk a háboru tartamára visszakérültek az árvaházba. A világháború sok-sok gyermeket juttat árvaságra. Máris vannak jelentkezések a felvételre. Az árvaház helyiségei meg vannak telve, anyagi ereje is kicsiny ahhoz, hogy korlátlanul vegyen fel gyermekeket. Számít a jótékony társadalom és a hatóságok támogatására, hogy az elveszett munkások pótlására, a jövő nemzedék, az árván maradtak megmentésére nagyobb mérvű tevékenységet fejthet ki. Az árvákat hajlamaik és családi származásaik figyelembevételével mellett óhajta a földművelői, ipari, kereskedői, esetleg szellemi munkás pályára nevelni. Kéri erre a támogatást. Az évi jelentés, zárószámadás tudomásulvétele után, mely szerint az egylet alapvagyon 129.146 K 17 fillér és ebből a helybeli pénzintézetekben 84.813 K 84 f., a hadikölcsönben 10.000 K van, az ingatlan és a berendezés 34 ezer koronára van felvéve, az 1915. évi költségvetés állapított meg. A költségvetés 10.420 K bevétellel és ugyanannyi kiadással fogadtatott el. A választmány a közgyűlés napjára április 18-ikát jelölte meg. Öröndetes tudomásul vette a választmány, hogy adományok érkeztek. Ezeket nyilvánosan is a Torontálban közölni meg. Ezzel az ülés véget ért.

— **Munkanélküliek elhelyezése.** A városi főjegyzői hivatalban állandóan jelentkeznek bevonult katonák olvan gyermektelen asszonyai, akik államsegélyben nem részesülhetnek és munkát keresnek. Akinék tehát takarítónőre, szobaleányra, napszámosnőre, mosónőre szüksége van, forduljon a főjegyzői hivatalhoz.

— **A megvakult katonáknak.** A nagybeeskereki cs. és kir. tart. kórház legénysége 152 koronát adományozott a háboruban megvakult katonáknak s ezt a gyűjtést végző „Est“ szerkesztőségének beküldötte.

— **Adomány.** A hadbavonult katonák családjai sgeélyezésére a r. k. Szent József-persely 155 K 82 fillért adományozott a városi pénztárba.

Steinitzer Géza és neje gyermekük emlékére feltámadás ünnepén 50 K-t adományoztak a jótékony négyeletnek, mely adományért halás köszönetet mond az elnökség.

A Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank a Nagybeeskereki jótékony négyeletnek 150 K adományt küldött, mely adományért halás köszönetet mond az elnökség.

Ugyancsak 100 koronát adományozott a Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank a Torontálmegyei Közművelődési Egyesületnek, amelyért ezton mond halás köszönetet az elnökség.

— **Köszönet.** A helybeli r. k. árvaházegyletnek küldött dr. Fialowski Béla 6 K-t, a Torontálmegyei takaré- és hitelbank 100 K-t, Steinitzer Géza és neje elhunyt leányuk emlékére 50 K-t, Dienstl Emilia egy középiskolás árva taníttatásához hozzájárulásként 10 K 75 fillért. A nemesszívű adományozóknak ezton is halás köszönetet mond az árvaházegylet választmánya.

— **A piaci uzsorások ellen.** A rendőrség 7 piaci árúst, illetve kisbirtokost, kik a dughagyma kg.-kenti árát a mult évi 50-60 f-rel szemben 3.60-4.-K-ra emelték, 2-2 napi elzárással és 10-10 K pénzbüntetéssel büntetett. A rendőrség ezt a mindenképpen helyes szigorú fellépését bizonyára ki fogja terjeszteni a piaci uzsorások minden rétegére.

— **Tartsuk tisztán a házuk tájékát.** A rendőrkapitányság ismételt felhívja a közönséget, hogy a szennyvizet ott, hol kikövezett folyóka nincs, ne öntsék ki az utcára. A csatornázatlan utcákban a szennyvizet a ház udvarába kell önteni és a gödröt naponta néhány liter mesztéjjel kell fertőtleníteni. Hasonlóképpen fertőtlenítenedők az árnyékszékek is. Az udvarokból a trágyadombokat haladéktalanul ki kell hordani s úgy az udvart, mint a ház előtti járdát naponként fel kell söpöretni. A mulasztók szigorú büntetés alá esnek.

— **A Golem.** A Városi Moziban pénteken és szombaton kerül színpadra „A Golem“ című fantaszikus filmjáték. Golem (héb.) annyi, mint idomtalan tömeg; a zsidó népmóda szerint az az agyagból készült emberi alak, melylyel Liva (Juda)

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VOLT ESKÜDTSZÉKI TEREMBEN.

Telefon 330.

Pénteken és szombaton, április hó 9. és 10-én lesz bemutatva az idei szezon kétségtelen legnagyobbstílu slágere:

A „Gólem“.

Fantaszikus filmjáték öt felvonásban.

Írta PAUL WEGENER és HEINZ GALEEN. — A főszerepben PAUL WEGENER.

Pénteken délután 2 óraker premierelőadás, este 7 és 9 óraker, továbbá szombaton 5, 7 és 9 óraker rendes mozi helyárrakkal, katonazenekisérettel. Jegyek egész napon át a volt esküdszéki teremben válthatók.

Helyárrak: 1 korona, 80 és 60 fillér.

Személyek:

A Gólem	—	—	—	—	—	Paul Wegener
A zsidó	—	—	—	—	—	Galeen Heinz
A zsidó leánya	—	—	—	—	—	Salamanava Lydia
A tudós	—	—	—	—	—	Blamer Rudolf
A grof	—	—	—	—	—	Elbert Károly

ben Bacalel, prágai rabbi (megh. 1690.) kabalisztikai tudománya által mindenemű szolgálatot végeztetett. Maradványait, állítólag, még ma is őrzik a prágai Altneu-zsinagóga padlásán. A zsidó népéletben Golem annyi, mint bárdolatlan, együgyű ember. A szenzációs nagyszerű film a Golem esodáit a modern életben eleveníti meg a legjava német színészek alapításával, a címszerepben Paul Wegenerrel.

— **Magyar—Török Almanach.** Annak a szoros testvéri viszonynak ápolása és mélyítése érdekében, mely a magyar és török testvérséget egymáshoz fűzi, a magyar szellemi és politikai élet legkiválóbbjainak közreműködésével Magyar-Török Almanach jelent meg, melynek teljes jövődelmét a Vörös Félhold emberbaráti céljaira fordítják. Az Almanach magyar részének előszavát gróf Khuen-Héderváry Károly, a Vörös Félhold tá-

mogatására alakult országos bizottság elnöke írta, a török részt pedig Achmed Hikmet bey, császári török főkonzul látta el bevezetéssel. A szerkesztés munkáját Mezey István végezte. A gazdag és változatos tartalom a következő notabilitások, írók és költők tollából került ki: Berzevicsy Albert, dr. Balthazar Dezső püspök, Bárczy István polgármester, Márki Sándor dr., Kunos Ignác dr., Cholnoky Jenő dr., Ignotus, Lóczy Lajos dr., Vikár Béla dr., Kovács Gyula dr., Kenedi Géza, Pekár Gyula, Farkas Imre, Kiss Menyhért, Sas Ede, Oláh Gábor, Pröhle Vilmos dr., Felvinczi Takács Zoltán dr., báró Nyári Albert dr., Mészáros Gyula dr., Paikert Alajos, Vince Frigyes dr., Strauc Adolf, Sassi Nagy Lajos, Mezey István, Zempléni Árpád, Barabás Abel, Szepessy László, Akesura Olu Jusuf stb. A díszes és izléses kiállítás az Atheneum nyomdáját dícséri.

Hoch és Zsivió kiáltások feleltek rá. A menetzászlóalj azután még az este a tábortáborba osztották be.

TAJÉKOZTATÓ.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyulete” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után első vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltnék.

Háziezredünk hősi harcai.

A 29-ik gyalogezred 3 ik menetzászlóaljának tűzkeresztsége és sikeres ütközete.

Nagybecskerek, ápr. 8.

A cs. és kir. hadügyminiszterium sajtóirodájától kaptuk a következő közleményt.

A III/29. menetzászlóalj október végével Nagybecskerekről, kiegészítő állomásától az északi harctérre indult és ott a Barbini vezérőrnagy csoportjának rendelték alá.

A fiatal zászlóaljnak, amely magyarokból, szerbekből és bányász németekből állott, nemsokára, hogy a felvonulási területre ért, a Holownia magaslatra való támadás közben, Barbini vezérőrnagy csoportjában, parancsnokának, Horváth őrnagy vezetése alatt harcra való alkalmatlanságát első próbáját kellett kiállania.

A zászlóalj az első vonal jobb szárnyán volt beosztva és előtte igen nehéz, át nem tekinthető terep volt. Különös nehézségekkel járt a zászlóalj jobb oldalának biztosítása, mert a biztosításra kiküldött járőröknek igen nehezen járható és szakadókos terepet kellett átkutatniuk.

E körülmények között történt, hogy a támadásra való elővonulás közben — a messze az arcvonal előtt beasott ellenséget a támadó zászlóalj meg nem láthatta — az előrevonuló csapat a jobb oldalról teljesen meglepően heves gyalogsági tüzet kapott. Ezek voltak az első ellenséges golyók, amelyeket a fiatal legénység fűtyülni és soraiiban pusztítani látott. De a derék Laudon-bakák tűzkeresztséget hősiességgel kiállították. A meglepetés első pillanatában néhányan lassították a gyors előremenetet, a még messze lévő ellenség ellen, de ezt a pillanatnyi megakadást a zászlóaljparancsnok rögtön észrevette. A zászlóaljpartalék egy századát a jobb oldalon meglepetésszerűen feltűnt ellenség ellen való támadásra vezényelte.

További előnyomulásra egyelőre nem lehetett gondolni, mert a jóval erősebb ellenség megerősített állásban feküdt és számos gépfegyverrel rendelkezett.

Nemsokára beállott a korai őszi este, a tüzelés lassan elhallgatott és a fáradt legénység, amely első tűzpróbáját oly derékasan megállotta, minden oldalról harszerűen biztosítva, beásta magát. Hajnalhasadáskor a zászlóalj, amely közben erősítést is kapott, az előterep alapos átvizsgálása után kis csapatokban — hogy a veszteségek lehetőleg csökkenjenek, — amennyire csak lehetett, megközelítette az ellenséget. De az oroszok jobbnak látták állásukat elhagyni, hogy a fenyegető átkarolást elkerüljék.

Miután a zászlóalj az ellenséges állásba behatolt s a 39. és 101. gyalogezred két-két százada által erősítést nyert, azt a parancsot kapta, hogy a főcsapattal összeműködve, a Holownia magaslatot támadja meg.

Ez az előnyomulás szintén fényes bizonyítéka a fiatal zászlóalj harcra való alkalmatlanságának és fegyelmének, mert az erősen szakadozott terepben minden áttekinthetőség és tájékozódás lehetetlen volt. Az előnyomulás közben a főcsoport hevesen harcolt anélkül, hogy az ellenséget leküzdeni le-

hetett volna. Amikor a zászlóalj a neki kirendelt helyére ért, még egy igen meredek és erdős hegyhátat meg kellett másznia, hogy az ellenséggel összekapcsolódjon.

Ismét este lett. Egy árva hang sem árulta el a zászlóaljnak a völgyben való tartózkodását. A feszült várakozásban tisztek is, legények is elfelejtik fáradtságukat és a kiállott szenvedéseket. A parancsnok szándéka az volt, hogy a magaslatot még a teljes sötétség beállta előtt elérje. Tehát erdei harca formálta a zászlóaljat, járőröket küldött előre és ezek nyomában vonult elő. Néhány perc múlva összeakadt a zászlóalj az ellenséggel és rövid tűzi harc után iszonyu kézi tusa keletkezett a sötét erdőben s a harcban az ellenséget megerősített állásából kiszorítottuk. A vitéz zászlóalj most az ellenség oldalába és hátába került és a visszavonuló ellenség egész ütközeti vonalára tudott hatni.

Reggel a fényes eredményt látni lehetett. Az egész, tulerőtől megszállott és erősen körülszáncolt Holownia magaslatot Barbini vezérőrnagy csoportja hatalmába ejtette.

Barbini maga ájtott a III/29. menetzászlóaljhoz és ennek parancsnokának, Horváth őrnagynak (most alezredes), valamint az egész legénységének teljes szívből szerenését kívánt. Viharos Eljen.

Színház, művészet.

** Kis király. Kálmán Imre kedves muzsikájú operettjét adták tegnap este Ballák jó előadásában. A címszerepet Máthé László játszotta s úgy kifejező játékával, mint kellemes meleg, bár kissé gyöngy baritonjával kivívta a közönség általános tetszését. Tegnap szerepléséből úgy látszik, hogy a fiatal művész a jövőben a legszebb reményekre jogosít. Montarini szerepét Juhasz Margit játszotta, akit szintén elismeréssel honorált a közönség. Huck szerepében Parlagi Béla aratott viharos derűséget pezsgő humorával s temperamentumos játékával. Zozo ballerina szerepébe a beteg Szigethi Irén helyett Rásó Ida ugrott be s zökkenés nélkül megállta a helyét. A többi kisebb szerepet Gáspár Jenő, Szigethi Annus, Korda Sándor és Fekete Pál játszották megfelelően. A zenekar Lamberth nagy vezetésével kitűnően működött.

Hirdetések.

Hirdetmény.

244-33

Feketető község határában gyakorlandó vadászati jog 6 évre f. év április 29-én d. e. 10 órakor Feketető községkormányánál nyilvános árverésen bérbe fog adatni. Feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

Feketető, 1915 március 31.

Községelöljáróság.

Mi lesz tavasszal?

ezen töri a fejét most sok ezer ember! Ha a közönség továbbra is olyan odaadással és alaposan fogja támogatni a hatóságokat egészségügyi intézkedéseiben, mint eddig, akkor tavasszal nem fogják felütni fejüket a ragályos járványok, a kolera, a küteges tifusz, a vérhas.

Ellenségeink hadseregében a kiütéses tifusz nagy számban található és e betegség terjedését különösen a tetük közvetítik, miért is ellenük védekezzünk alapos fertőtlenítéssel.

Kézünket és arcunkat **LYSOFORM-SZAPPANNAL** mossuk meg és a mosdó- és fürdővizhez adjunk kevés **LYSOFORM** fertőtlenítőszeret. A butorokat reggel töröljük át 3%-os **LYSOFORM** oldatba mártott ronggyal, ugyanígy suroltassuk fel a puhafapadlókat. Piszkos fehérneműt ajánlatos zsákba összegyűjteni és azt 3%-os (olcsó) **nyerslysoform**-oldatba 24 óráig beáztatni s csak azután mosatni.

TANULJUNK MEG FERTŐTLENITENI

s e célból kérjük ingyen és bérmentve az „EGÉSZSÉG és FERTŐTLENITÉS” című tanulságos könyvecskét: (111-75)

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gya **Ujpesten.**

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Résfogos:

Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fkg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Alt.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabonater.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Batargyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkerekedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.
Perger Rezső, Jókai-u.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mesznik R. Özvegye, Hunyadi-utca.
Goldberg Mihály, Hunyadi-u.

Fényképezés:

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis Sándor, Klub-kávéházzal szemben.
Tóth József Hunyadi-utca.

Fogműterem:

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Fűszer- és csomagolókereskedés:

Fendler József, Hunyadi-u.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kellner J. utóda Czika Jóló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, Szerb egyház-palota.

Hálógyár:

Csuszner János.

Kalapkészítő:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéházak:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműaru-, rövidáruüzlet:

Benó testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papírkerekesedés:

Almásy és Szepešy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Kosmgyártó:

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Kőművesek:

Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klaszky Jakab, Váraljai-u.
Mattern Mihály, Juranics-u.
Pányi János.

Lakk-, kence-, és festékáruraktár:

Pencz János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Adám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:

Bánerle testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-u.

Műköszörüs:

Molnár János, Nicky-u.

Női kalapüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-u.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-u.

Sírkórártár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, Szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-utca.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-u.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fiai.

Tüzifa-, épületfakerekesedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruhá:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskerekesedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-u.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Gál István, Orient-étterem
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Mátyás, Otthon-sörcsarnok
Tóth és Noriszán, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál”

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legérgebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében